

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Črnomelj, Kočevje in Novo mesto. — Izhaja vsak petek. — Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Gošnik. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. — Poštni predel 33. — Telefon uredništva in uprave 127. — Tekoči račun pri Mestni hranilnici v Novem mestu 616-H-T-24. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din. — Tiska Tiskarna »Slov. poročevalca« v Ljubljani.

Dolenjski Vis

Tednik okrajev Črnomelj, K
TO KNJIŽNICA
Novo mesto

OD TEDNA DO TEDNA

»Novi predlogi,« »Nesoglasja so prevlada,« »Optimizem narašča,« »Stalnišča se zbljužujejo.« Spet je zavelo pesimistično razpoloženje, takoj in podobni naslovi se vrste nad članki in poročili ženevski konferenci. Peti teden teče, ko je pogajanja zamenjajojo z razgovori o Indokini, s plemarnih sej se selo na tajne sejstanki, posvetujejo se v ožjih in širih krogih, zelo skopa in suhoparna poročila izdajajo, številni novinarji, dopisniki in komentatorji pa razpletajo v dolgih poročilih svoja ugaibanja, ki temeljejo na bolj ali manj obveščenih virih.

Bistvenega napredka od zadnjega tedna pa ni bilo. Natančali so obe točki dnevnega reda azijske konference v Ženevi: Korejo in Indokino. Ker je bila pred tem Koreja nekaj časa ob strani, sta Vzhod in Zahod študirala nove predloge in vsaj na videz hotela prikazati, da popuščata. Na seji, ki je sledila temu premoru, je bilo mogoče zaznamovati določeno približanje, saj so že precej soglasni o izvedbi volitev, toda vzhodnjaki nikakor nočijo nadzorstva OZN, prav to pa nasprotiva stran zagovarja. In spet so za nekaj časa zaprli vsak svojo korejsko mapo — in se znova posvetili Indokinu.

Vmes je bila nedelja, ki jo so izkoristili posamezni državniki za pomembne razgovore izven Ženeve. Bidault in Eden sta odpotovali v Pariz na pravo britansko — francoskega prijateljstva. Bidault se je sesel z Lanielom, nekaj časa je bil prisoten tudi Eden, ki je kasneje nadaljeval pot v London na razgovore s Churchillom. Tudi Washington na drži križem rok in vso vmeno pripravlja vojaška posvetovanja med ZDA, Veliko Britanijo, Francijo, Avstralijo in Novo Zelandijo o Daljnem vzhodu. Za zelo važen dogodek pa imajo prihod indijskega predstavnika Kršne Menona v njegovih posredovalnih vlogi na ženevsko konferenco.

Vsa diplomatska aktivnost nam potrjuje, da je vse povsod precej prizadavan, kako bi našli pot iz sedanja zategate. To je prav gotovo ohrabrujoči znak in priznanje dosejanemu delu ženevskih konferenc, od katere nismo mogli pritakovati posebno velikih uspehov, še pa je predvsem zato, koliko dobre volje bodo pokazali zbrani državniki in kako se bodo lotili posameznih vprašanj.

Trenutni položaj v Ženevi še ne da odgovora na vprašanje, s kakšnimi rezultati bodo posamezne delegacije zapuščale Švico. Ko so se lotili po obširnih sejah o več ali manj tehničnih vprašanjih navsezadnje debate o prekiniti sovražnosti v Indokini, so imeli delegati pred seboj več predlogov, najpomembnejša pa sta načrt Molotova in Bidaulta. Francoski načrt vsebuje sedem točk, od katerih je pet zelo podobnih sovjetskemu predlogu, tako da bi v tej smerni mogli pritakovati vsaj delnegospoznana. Vmes je še nekaj zaprek — tako vprašanje Laos-a in Kambodže — glavno pa je za sedaj, doseči premirje.

Razni grožči glasovi o razširjenih poselih v indokitajsko vojno, o intervenciji in sklepanju novih paktov, bi bili s sporazumno rešitvijo vsaj nekaterih vprašanj v Ženevi potisnjeni ob stran. Vojaška posvetovanja petih držav v Washingtonu, za katera se zelo zavzemaj Dulles, se bodo prej ali sicer začela, toda glede značaja teh razgovorov imata različno mnenje glavna partnerja — ZDA in Velika Britanija. Kakor bi prvi radi prišli do tem konkretnejših in naglih sklepov, tako se drugi ogrevajojo bolj za posvet, ki naj bo odvisen od razvoja ženevskih pogajanj. Razumna politika brez prenagajenih odločitev pa bi bila prav tukaj bolj kot kjer koli potrebna, kajti indokitajsko vojno žarišče je že dovolj nevarno in ne bi kazalo še bolj poslabšati položaja na tem delu sveta.

VREME

za čas od 28. maja do 6. junija
Občta se lepo poletno vreme.
Krajevne nevihte ali povečana oblačnost bo nastopila okrog 28. maja, 31. maja in med 4. ali 6. junijem.

Danes se za socializem borijo milijoni delovnih ljudi nove Jugoslavije

III. kongres Zveze komunistov Slovenije je poglobil zavest naših ljudi v borbi za socializem

V četrtek 20. maja je bil v Ljubljani zaključen III. kongres Zveze komunistov Slovenije. Obširno in dragoceno gradivo s kongresa so objavili vsi naši republiški dnevniki. Ljudska pravica — Borba pa je v sredo 19. maja objavila v posebni prilog referat sekretarja CK ZKS Mihe Marinčka o »Nalogah komunistov v boju za socializem«. Mimo referatov, razpravljanja in ugotovitev III. kongresa, njegovega plenuma in treh delovnih komisij ne bo mogel nikdo, kdor hoče poznati našo družbeno stvarnost, razvoj socialističnih sil in naloge, ki so pred komunisti — in vsemi našimi državljanji — na današnji razvojni stopnji. Težko je podati bogato vsebino kongresa v nekaj stolpcih

nistov po VI. kongresu ZKJ, ki jih je nakazal tov. Tito, je globoko prodrl v vrste ZKS, kar sta potrdila vsebina in sam potek kongresa. Kongres je po besedah tovariša Kardelja »jasno pokazal, da so komunisti pričeli z novimi sredstvi in z novimi orodji bitko po načelih, ki jih je dal VI. kongres ZK in da so s temi novimi metodami in orodji začeli zmagovali, in sicer uspešneje, kakor kdajkoli prej«.

Kongres je ugotovil velike uspehe socialističnih sil v naši izgradnji, v graditvi socialistične demokracije. Ni raz-

bodočnost. Postavil je in ponovno podprt, da je mesto komunista sredi delovnih množic, kjer naj deluje preverljiv, v preprečevanja in z graditvijo novih socialističnih odnosov med ljudmi.

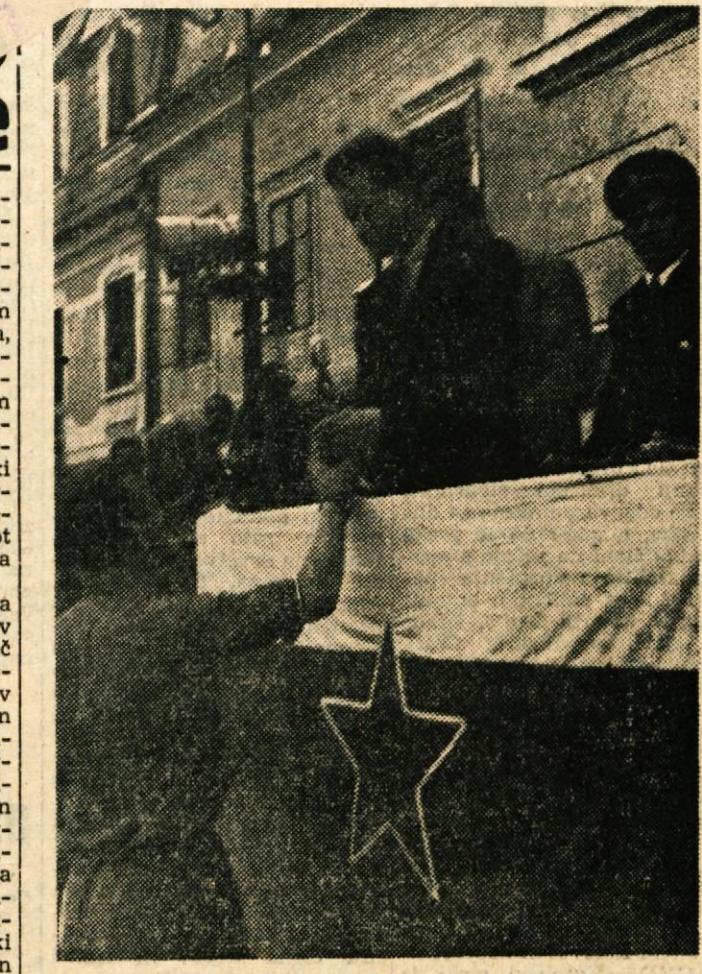
Danes, ko je naš način delavškega samoupravljanja v gospodarstvu že zmagal kot godovinsko dejstvo, prenašamo oblike družbenega upravljanja tudi na področje zdravstva, prosvete, kulturne itd. K

aktivnemu družbenemu ustvarjanju smo pritegnili ogromne delovne množice, ki so bile prej potisnjene v stran.

Zares smo na začetku širokega kulturnega razvoja in hitrih uspehov v reševanju cele vrste vprašanj, ki so bila doslej zapostavljena. Tovariš Kardelj je opozoril, da gospodarstvo danes v Jugoslaviji milijoni in milijoni ljudi, kjer je prej vladala pščica posameznikov. V glavah naših delovnih ljudi se je usidrala zavest, da so oni sami gospodarji te dežele in svojih priznajalnih sil. Političen učinek

te zmage je ogromen, saj postaja vsa naša dežela drugačna in tudi ljudje v njej postajajo drugačni, boljši, naprednejši. Nihče in nobena politična sila ne more našim ljudem postaviti boljšega programa, kot je naš socialistični program. Socialistična zveza delovnega ljudstva s svojim komunističnim jedrom je dejansko začela dajati svoje rezultate. Sredi te množice, ki čedalje bolj zavestno usmerja svojo usodo, pa morajo delati komunisti kot učitelji, kot najdelavnnejši ustvarjalci na celu teh množic.

Značilnost kongresa je, da ni sestavil svojih sklepov v posebnih resolucijah, temveč da je sprejel za osnovo bodočega dela Zveze komunistov Slovenije poročilo CK ZKS in referat tovariša Mihe Marinčka. Zaključki politično — organizacijske komisije, komisije za ideošolska vprašanja in komisije za družbeno upravljanje se hkrati z referati kongresa tako bogato gradivo, da se bomo k njemu morali vratiči še in še, ko bomo uresničevali v življenju naloge, ki jih terjata od komunistov in vseh naših zavednih državljanov čas in razvoj naše socialistične graditve.

Novo mesto in Dolenjska sta 20. maja poslala tovarišu Titu prisrčne toplje čestitke k njegovemu 62. rojstnemu dnevu. Vsake leto je njegov rojstni dan njegov in naš praznik

Krepko si bomo 22. julija v Črnomlju stisnili roke bojni tovariši

Janez Zunlč:

Odgovitev Glavnega odbora SZDL Slovenije, da bo letosna pravljica Dneva vstaje zdržana z 10. obletnico prvega zasedanja SNOS na skupni veliki manifestaciji v Črnomlju, je delovno ljudstvo Bele krajine pozdravilo z velikim zadovoljstvom. S sprejetim sklepom o pravljici janu obet znamenitih dogodkov je dan veliko priznanje belokranjskemu ljudstvu, ki je v času NOB dalo od vseh svoje ljudske in materialne sile za stvaranje revolucije.

Proslava 22. julija bo oživila pred nami spomin na vlogo Bele krajine v graditvi naše ljudske vojske in ljudske občine.

Kadarkoli se naši ljudje razgovarjajo o težkih in slav-

venske in nekaterih hrvaških brigad — zlasti 13. proletarske in 4. Kordunške —, ki ne bi bile v Beli krajini. Na ozemlju Bele krajine in bratske Hrvaške so te brigade bile ogrožene boje proti fašističnim okupatorjem in njihovim pomagačem: beli gardi, istaši, četnikom in drugim. Za ceno velikih žrtv in ob podpori vsega ljudstva Bele krajine so brigade očuvale Belo krajino pred še večjimi žrtvami. Zato so ljudje te naše borce, ki so v Beli krajini vselej našli pomoč in bili vedno z veseljem sprejeti, obdržali v živem spominu.

Neusahljivi so spomini na leta borb

Kadarkoli se naši ljudje

nih časih naše revolucije, ne mine razgovor, da ne bi omejili tudi borb naših slavnih brigad, imen njihovih borcev in komandantov.

Kdo pa se tudi ne bi spomnil 13. hrvatske proletarske brigade in njenih borcev za likvidacijo belogradistične četniške postojanke na Suhorju

(Nadaljevanje na tretji strani)

25. MAJ — OBČINSKI PRAZNIK SODRAŽICE

Ko to poročamo, je 25. maj, rojstni dan našega dragega maršala Tita, že nam. Prebilci Kočevske so se na ta praznik lepo pripravili in ga proslavili. Prav posebno lepo pa so proslavili 25. maj prebilci občine Sodražice, ki jih terjata načela ljudske vojske in ljudske občine.

Sodražanje so proslavljali rojstni dan maršala in obenem svoj praznik s proslavo na večer praznika, drugi dan zjutraj je bila budnica, dopoldan slavnostna seja občinskega LO, ob 11. uri je bil koncert gospodarske gospode na trgu, po poldan pa je bil kulturni del proslave s pestrim sporedom.

»Štajerska v borbi«

5. septembra letos bc na Ostrožnem pri Celju veličastno partizansko zborovanje »Štajerska v borbi«. To zborovanje bo zbor vseh borcev enot NOV in POS, ki so se borili na področju IV. operativne cone. Političnih delavcev s terenu, vseh borcev iz Štajerske ki so se borili v NOV in POS na ostalih področjih naše republike ter v enotah NOV in POJ bratskih republik. Nadalje bo za vseh vseh izseljencev in interancirjev, ki jih je okupator izselil ali interniral s področja IV. operativne cone.

Pripravljalni odbor za proslavo »Štajerska v borbi« poziva vse borce partizanskih enot iz Štajerskega in Koroškega (XIV. divizije, brigad — Sladrenje in Zidanške, odred — Kamniško zasavskega, Lackovega, Kozjanskega, Vzhodno- in Zahodno-koroškega, Kokrskega, Pohorskega, enot VDV, borcev kurirskih reljefnih stanic, partizanskih bolnišnic, tiskarn, delavnic itd.), nadalje vse potencialne aktiviste, internirance in izseljence, naj se te svečane proslave udeleže.

V ta namen naj vsi tovariši, bivajoči na Štajerskem in Koroškem, na katere se nanaša gornji poziv, pošljeno na sedeže Zveze borcev svojih okrajev na slednje podatke:

1. Ime in priimek ter partizansko ime.
2. Kdaj je vstopil v NOV, odnosno postal politični aktivist na terenu, bil izseljen ali interniran ter do kdaj.
3. Katerim zgoraj navedenim enotam oziroma organizacijam je pripadal (brigadi, odredu itd.). Ce je bil aktivist, kje je bilo njegovo delovno področje.
4. Kakšen položaj, funkcijo ali čin je imel.
5. Katera odlikovanja ima.
6. Točen naslov sedanjega bivališča.

Na osnovi navedenih podatkov se bodo bivši borce in aktivisti porazdelili v tiste enote, v katerih so se nahajali ob vstopu v NOV in POS na področju Štajerske in Koroške.

Iz bivših borcev ter političnih aktivistov Štajerske in Koroškev, ki so se borili v NOV in POS v ostalih krajih LRS in FLRJ, se bo za zbor formirala posebna enota.

Ker je mnogo tovarišev iz zgoraj navedenih enot v ostalih okrajih Ljudske republike Slovenije, v ostalih republikah ter enotah JLA, naj omenjene podatke pošljeno na naslov: Glavni odbor Zveze borcev LRS, pripravljalni odbor »Štajerska v borbi«.

Ti podatki naj se pošljeno najkasneje do 15. junija 1954.

Ljubljana, 11. maja 1954.
Glavni odbor Zveze borcev Slovenije
Pripravljalni odbor

Tekači Titove štafete 20. maja 1954 na novomeškem Glavnem trgu

Delo CMD koristi celotni katoliški verski skupnost,

a Škofje so načelno proti stanovskim društvom duhovnikov

V zvezi s tiskovno konferenco članov Cirilmotodij-skega društva katoliških duhovnikov Slovenije, ki je bila koncem aprila v Ljubljani, je urednik Dolenjskega lista pretekel teden obiskal predsednika Pokrajinskega odbora CMD za Dolenjsko g. župnika Lojzeta Zabkarja ter njemu, kakor tudi na seji odbora CMD zbranim duhovnik - in - odbornikom postavil več vprašanj s področja delavnosti Cirilmotodij-skega društva na Dolenjskem. Na vprašanja je odgovarjal več prisotnih duhovnikov, zato objavljamo predvsem vsebine teh odgovorov.

O ciljih in delu stanovskega društva katoliških duhovnikov je na nedavni konferenci z novinari v Ljubljani poročal predsednik društva župnik Medvešček. Poudaril je, da je CMD stanovsko društvo katoliških duhovnikov v Sloveniji in se bavi le s stanovskimi vprašanjimi svojih članov. Glavni namen organizacije je, da v sedanji družbeni stvarnosti poišče odgovorno mesto za duhovnike, nikakor pa se preko društva člani ne pečajo s politiko. Politična vprašanja spadajo v krog političnih organizacij, v katerih imajo, kakor je izjavil predsednik CMD, duhovniki kot svobodni državljan in poedinci možnost, da se svobodno udejstvujejo po svojem trezmem domovinskem četu.

Na vprašanje, ali so člani Pokrajinskega odbora CMD za Dolenjsko zadovoljni s tiskovno konferenco, so navzoči odgovorili, da je konferenca lepo uspela. Konferenca je želela seznaniti širšo javnost s cilji in uspehom konference, niso pa s tem zadovoljni nasprotniki CMD. »Katoliški glas« iz Gorice zelo napada tiskovno konferenco. Nasprotno pa slovenska duhovništva v Trstu z ogroženjem kritizira pisanje tega lista.

Finančni položaj in podpora, ki jih je dobila določna rimskokatoliška skupnost v Sloveniji, so celo večje od tistih, o katerih sem poročal na konferenci, je v nadaljevanju pristavil župnik Zabkar in dejal, da je Cerkev v Sloveniji dobila 5 do 10 milijonov več kakor je poročalo v Ljubljani. Na Dolenjskem je v posameznih slučajih res še ostalo pereče vprašanje obdavčitve posameznih župnišč, kar pa bo rešeno po njegovem mnenju zdaj, ko se uvaja davek po katastru. Verski tisk, ki ga ljudska oblast

nih starih gospodov. — Pokrajinski odbor CMD na Dolenjskem ni priprjal večjih vidnih akcij kot nekateri drugi odbori. Velik uspeh društva je proslava 100-letnice Mohorjeve družbe, ki je bila v Pleterjih. Ljubezen do domovine so počitali tudi dolenjski duhovniččiani CMD pri raznih zbirkah in s podporo Glavnemu odboru CMD ter njegovega družbe.

Z ozirom na vprašanje, zakaj je CMD navzicle svojemu pozitivnemu delu naletelo na težave tudi od strani nekaterih cerkevnih forumov,

je predsednik PO CMD izjavil, da so vsi škofje, tudi pravoslavni, načelno proti stanovskemu društvu. Tako staljice so imeli tudi že v stari Jugoslaviji. Dasiravno dobro veda, da gre zgolj za urejevanje stanovskih vprašanj v tem drugem, se vendar boje, da bi se duhovščina preveč osamosvojila. Bojijo se, da bi prenehalo odvisnost duhovnika od Cerkev, dasiravno je znano, da si društvo ne lasti nobenih pravic, ki sodijo v pristojnost ordinarijov. Škofje misijo, da bi stanovsko društvo duhovnikov lahko postalo premično, prečpljivo med duhovniki in so zato proti društvi.

Največ obolelih je bilo letos na rudniku Kočevje, LIP Ribnica in Kočevje ter v kmetijsko gozdarskem posetju Kočevje. Odtotek obolelih se je gibal povprečno od 4 do 6,5 procentov. Naj navedemo, da je bilo treba za zdravljevanje platičati nad 5 milijonov din, na podlagi prvega odstavka 33. člena načrta zakona o ljudskih odborih med 1. in 15. mesecem leta 1951 (LRS št. 19-90-52) je Ljudski odbor mestne občine Novo mesto na predlog sveta za pravosudje in kazni na svoji seji dan 12. maja 1954 izdal

ODREDBO

o firmiskih in reklamnih tablah in oglaševalnih lepkah na območju mestne občine Novo mesto.

1. člen

Iz estetskih ozirov in da se ne kaže na kulturi izgled mesta, morajo gospodarske organizacije: trgovska, obrtna, industrijska in gospodarska podjetja, trgovine, prodajalne, obrtni samostojni zavodi in predstavnice ustanov ter vsekakdo, ki ima firmisko ali reklamno tablo na območju mestne občine Novo mesto, predhodno predložiti točen načrt table z označbo dimenzij, vrste in velikosti, češki in barve Ljudskemu odboru mestne občine Novo mesto.

2. člen

Brez predhodne odobritve Ljudskega odbora mestne občine se ne sme namestiti nobena firma in reklama

stanke v jeseni pa nove volitve v odborih društva. Težave so v tem, da pokrajinski odbor navljuje prošnjam in obljubam še vedno nima društvene sobe; za shranjanje članov, študijske sezone in manjšo pritočno knjižnico bi zelieli imeti tako sobo v novomeškem Kapitlu.

Z ozirom na vprašanje, zakaj je CMD navzicle svojemu pozitivnemu delu naletelo na težave tudi od strani nekaterih cerkevnih forumov,

je predsednik PO CMD izjavil,

da so vsi škofje, tudi pravoslavni,

načelno proti stanovskemu

društvu. Tako staljice so imeli tudi že v stari Jugoslaviji.

Dasiravno dobro veda, da

da gre zgolj za urejevanje

stanovskih vprašanj v tem drugem,

se vendar boje, da bi se

duhovščina preveč osamosvojila.

Bojijo se, da bi prenehalo

odvisnost duhovnika od Cerkev,

dasiravno je znano, da si

društvo ne lasti nobenih pravic,

ki sodijo v pristojnost ordinarijov.

Škofje misijo, da bi stanovsko

društvo duhovnikov lahko postalo

premično, prečpljivo med duhovniki in so

zato proti društvi.

Največ obolelih je bilo letos na rudniku Kočevje, LIP Ribnica in Kočevje ter v kmetijsko gozdarskem posetju Kočevje. Odtotek obolelih se je gibal povprečno od 4 do 6,5 procentov. Naj navedemo, da je bilo treba za zdravljevanje

plačati nad 5 milijonov din, na podlagi prvega odstavka 33. člena načrta zakona o ljudskih odborih med 1. in 15. mesecem leta 1951 (LRS št. 19-90-52) je Ljudski odbor mestne občine Novo mesto na predlog sveta za pravosudje in kazni na svoji seji dan 12. maja 1954 izdal

proti odločitvi je dopustila v s

družbi po njenem prejemu pritožba na Državni sekretariat za gospodarstvo LRS.

5. člen

Vse že nameščene firmiske in reklamne table bodo pregledane. One, ki ne ustrezajo estetskim predpisom in kvarijo kulturni izgled mesta, se bodo morale odstraniti.

4. člen

Pregled načrtov nameščenih in že nameščenih firmiskih in reklamnih tabel bo vršila posebna tričlanska komisija, ki jo imenuje Ljudski odbor mestne občine Novo mesto, odločbo pa bo izdal tačnije Ljudski odbor mesta občine Novo mesto.

Novo mesto, dan 12. maja 1954.

Predsednik LOMO: Boris Andričanić

Ta odredba se objavi na oglaševalni listi, velja pa od dneva objave na oglaševalni listi.

6. člen

Oglašeni lepkaki in nameščani le oglaševalni deski, ki so za to dolocene, in odstraniti v 24 urah po najavjenem predstavitvi.

7. člen

Ta odredba se objavi na oglaševalni listi mestne občine in v Dolenjskem listu, velja pa od dneva objave na oglaševalni listi.

Stev. 778-54

Novo mesto, dan 12. maja 1954.

Predsednik LOMO: Boris Andričanić

Posvet dolenjskih lovcev

v Novem mestu

5. maja je bil v Novem mestu posvet zastopnikov Ljudskega odbora mestne občine Novo mesto, Krško in Črnomelj, katerega se je udeležil tudi član Lovske zveze Slovenije Cene Kranjce.

Posvet je bil sklican na pobudo novomeške okrajne lovške zveze, namenjen pa je bil izmenjavi misli o raznih lovskih zadevah ter ustvarjanju pogovorja za dobro lovsko sosedstvo med obmejnimi družinami. Lovski zastopniki vseh treh okrajev so se najprej sporazumeli glede velikosti lovšča po novi razdelitvi. Nacelno so se dogovorili, da posamezna lovšča ne bi bile manjše kot 5000 ha in ne večja kot 5000 ha površine. Le v izjemnih primerih naj bi bila nižinska lovšča izpod 3000 ha površine.

Kakšno bo letos 1954, ne vem, vemo pa, da katastrofalna letina prizadene kmetovalcu skrbti in težave, ki se jih more znebiti samo na ta način, da zavaruje svoje pridelke pri DOZ. Zavarovalnina se lahko plača delno v gotovini, delno pa na zadolžnice do konca oktobra. Podrobna načrta v pojasnila zahtevajo od zastopnikov DOZ, ki vas redno obupljujejo in sklepajo zavarovalnino.

S. M.

Spomnimo se samo na škodo po toči leta 1952, ko je bilo izlačenih 4,638.000 din odškodnine. V letu 1953 je bilo škodo nekoliko manj. Kakšno bo letos 1954, ne vemo, vemo pa, da katastrofalna letina prizadene kmetovalcu skrbti in težave, ki se jih more znebiti samo na ta način, da zavaruje svoje pridelke pri DOZ. Zavarovalnina se lahko plača delno v gotovini, delno pa na zadolžnice do konca oktobra. Podrobna načrta v pojasnila zahtevajo od zastopnikov DOZ, ki vas redno obupljujejo in sklepajo zavarovalnino.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

Važno za naše kmetovale je, da zato, da je za leto 1954 v mehjih podružnice DOZ Novo mesto znižana premija za vinogradne grade za 9%, pa pomeni za 3,5%

zmanjšanje zavarovalne obupljivosti.

</

Janez Žunič, predsednik OLO Črnomelj

Krepko si bomo 22. julija v Črnomlju stisnili roke bojni tovariši

(Nadaljevanje s 1. strani)

Krajina pred navalom Nemcov, ustaše in barbarskih hord, ki so leta 1944 napadle Metliko, Dražče in Radovico, branili pa so jih junaki slovenskih in hrvaških brigad. Že nam je živo v spominu borba Cankarjevec v Božilje-

vem, kjer so pod spremnim vodstvom narodnega heroja Franceta Hočvarja — Cirila popolnoma likvidirali nemško-ustaško postojanko.

V revoluciji je rasla mlada ljudska oblast

V ognju revolucije se je kreplila in rasla narodnoosvobodilna vojska, z njo hkrati pa tudi ljudska oblast. Imela je svoje korenine v terenskih odborih OF, v katerih je sedevalo izredno veliko Belokranjcev, saj so bili odbori v vsaki vasi.

Ti odbori so s svojim političnim delom pod vodstvom Komunistične partije na osnovi uspešnega razvoja oborožene borbe omogočili, da so v toku razvoja nastali demokratično izvoljeni organi oblasti — rajonski in okrožni narodnoosvobodilni odbori. To so bila na demokratičnih volitvah izvoljena predstavnštva ljudstva. Ob podpori volilcev in s pomočjo svojih organov so izvrševala ta predstavnštva vse naloge, ki jih je postavljali pred nje revolucionarni čas. Na osnovi takega razvoja oblasti je nastal tudi Slovenski narodno osvobodilni svet — SNOS, katerega 10. obletenico prvega zasedanja bomo praznovali 22. julija. Ta naj-

višji organ oblasti je bil izraz borečega se ljudstva, ki je zahvalno vse vrne in da si na razvalinah starega, krvavičnega, ustvari nov pravicijski svet. Zato je ljudstvo Bele krajine ponosno tudi na to, da je pri graditvi revolucionarne oblasti tako polnotvorno sodelovalo.

Pri SNOS, pa tudi pri okrožnem in rajonskih narodnoosvobodilnih odborih so bili organizirani razni odsek in komisije za razna družbenia področja, kot npr. odsek za go-

spodarstvo, prosveto, zdravstvo, finance itd. Odsek za gospodarstvo je skrbel za prehrano vojske in civilnega prebivalstva, za nabavo blaga, obdelavo polja, gospodarjenje z gozdovi, vzrejo živine itd. Že takrat je bila v Črnomlju organizirana prva kmetijska zadruga. Urejen je bil promet, za silo obnovljen rudnik in postavljena zasilna elektrarna, katero je poganjala železniški parni stroj. Organizirane so bile razne obrtne vojaške in civilne delavnice. Ustanovljen je bil denarni zavod, ki je že svoji ustanovitvini začel poslovanje po novih socialističnih načelih. Zavod je že takrat dajal tudi posojila, prvi ga je najel partizan Sandi Majcen iz Mokronoga. Prebivalstvo je vlagalo svoje prihranke, čeprav so bili borni, v svoji zavod in tudi s tem pokazala zaupanje na Stajerskem! Zato bo letosna proslava v Črnomlju imela širok obseg, saj ne bo večna samo za Slovenijo, marveč tudi za sosedne obmejne hrvaške kraje. Belokranjsko ljudstvo bo 22. julija z veseljem objelo v svoji sredi tudi borce, aktiviste in delovne ljudi bratske Hrvaške.

Ko se pripravljamo na letosnj 22. julij, se spominjamo med drugim tudi herojskega pohoda 14. divizije na Stajersko. Z divizijo je šlo na Stajersko veliko, stevilo Belokranjcev, saj je od 23.000 prebivalcev Bele krajine bilo v brigadah NOB 4.500 borcev in borcev. S kako veliko skrbjo je ljudstvo Bele krajine pomagalo pripravljati diviziji pohod, kako je spremilo pot in potek herojskih bojov v zanesljivem Stajerskem! Zato bo letosna proslava v Črnomlju imela širok obseg, saj ne bo večna samo za Slovenijo, marveč tudi za sosedne obmejne hrvaške kraje. Belokranjsko ljudstvo bo 22. julija z veseljem objelo v svoji sredi tudi borce, aktiviste in delovne ljudi bratske Hrvaške.

Vsi ognji revolucije se je razvijali in rasla narodnoosvobodilna vojska, z njo hkrati pa tudi ljudska oblast. Imela je svoje korenine v terenskih odborih OF, v katerih je sedevalo izredno veliko Belokranjcev, saj so bili odbori v vsaki vasi.

Ti odbori so s svojim političnim delom pod vodstvom Komunistične partije na osnovi uspešnega razvoja oborožene borbe omogočili, da so v toku razvoja nastali demokratično izvoljeni organi oblasti — rajonski in okrožni narodnoosvobodilni odbori. To so bila na demokratičnih volitvah izvoljena predstavnštva ljudstva. Ob podpori volilcev in s pomočjo svojih organov so izvrševala ta predstavnštva vse naloge, ki jih je postavljali pred nje revolucionarni čas. Na osnovi takega razvoja oblasti je nastal tudi Slovenski narodno osvobodilni svet — SNOS, katerega 10. obletenico prvega zasedanja bomo praznovali 22. julija. Ta naj-

višji organ oblasti je bil izraz borečega se ljudstva, ki je zahvalno vse vrne in da si na razvalinah starega, krvavičnega, ustvari nov pravicijski svet. Zato je ljudstvo Bele krajine ponosno tudi na to, da je pri graditvi revolucionarne oblasti tako polnotvorno sodelovalo.

Pri SNOS, pa tudi pri okrožnem in rajonskih narodnoosvobodilnih odborih so bili organizirani razni odsek in komisije za razna družbenia področja, kot npr. odsek za go-

spodarstvo, prosveto, zdravstvo, finance itd. Odsek za gospodarstvo je skrbel za prehrano vojske in civilnega prebivalstva, za nabavo blaga, obdelavo polja, gospodarjenje z gozdovi, vzrejo živine itd. Že takrat je bila v Črnomlju organizirana prva kmetijska zadruga. Urejen je bil promet, za silo obnovljen rudnik in postavljena zasilna elektrarna, katero je poganjala železniški parni stroj. Organizirane so bile razne obrtne vojaške in civilne delavnice. Ustanovljen je bil denarni zavod, ki je že svoji ustanovitvini začel poslovanje po novih socialističnih načelih. Zavod je že takrat dajal tudi posojila, prvi ga je najel partizan Sandi Majcen iz Mokronoga. Prebivalstvo je vlagalo svoje prihranke, čeprav so bili borni, v svoji zavod in tudi s tem pokazala zaupanje na Stajerskem! Zato bo letosna proslava v Črnomlju imela širok obseg, saj ne bo večna samo za Slovenijo, marveč tudi za sosedne obmejne hrvaške kraje. Belokranjsko ljudstvo bo 22. julija z veseljem objelo v svoji sredi tudi borce, aktiviste in delovne ljudi bratske Hrvaške.

Vsi ognji revolucije se je razvijali in rasla narodnoosvobodilna vojska, z njo hkrati pa tudi ljudska oblast. Imela je svoje korenine v terenskih odborih OF, v katerih je sedevalo izredno veliko Belokranjcev, saj so bili odbori v vsaki vasi.

Ti odbori so s svojim političnim delom pod vodstvom Komunistične partije na osnovi uspešnega razvoja oborožene borbe omogočili, da so v toku razvoja nastali demokratično izvoljeni organi oblasti — rajonski in okrožni narodnoosvobodilni odbori. To so bila na demokratičnih volitvah izvoljena predstavnštva ljudstva. Ob podpori volilcev in s pomočjo svojih organov so izvrševala ta predstavnštva vse naloge, ki jih je postavljali pred nje revolucionarni čas. Na osnovi takega razvoja oblasti je nastal tudi Slovenski narodno osvobodilni svet — SNOS, katerega 10. obletenico prvega zasedanja bomo praznovali 22. julija. Ta naj-

višji organ oblasti je bil izraz borečega se ljudstva, ki je zahvalno vse vrne in da si na razvalinah starega, krvavičnega, ustvari nov pravicijski svet. Zato je ljudstvo Bele krajine ponosno tudi na to, da je pri graditvi revolucionarne oblasti tako polnotvorno sodelovalo.

Pri SNOS, pa tudi pri okrožnem in rajonskih narodnoosvobodilnih odborih so bili organizirani razni odsek in komisije za razna družbenia področja, kot npr. odsek za go-

spodarstvo, prosveto, zdravstvo, finance itd. Odsek za gospodarstvo je skrbel za prehrano vojske in civilnega prebivalstva, za nabavo blaga, obdelavo polja, gospodarjenje z gozdovi, vzrejo živine itd. Že takrat je bila v Črnomlju organizirana prva kmetijska zadruga. Urejen je bil promet, za silo obnovljen rudnik in postavljena zasilna elektrarna, katero je poganjala železniški parni stroj. Organizirane so bile razne obrtne vojaške in civilne delavnice. Ustanovljen je bil denarni zavod, ki je že svoji ustanovitvini začel poslovanje po novih socialističnih načelih. Zavod je že takrat dajal tudi posojila, prvi ga je najel partizan Sandi Majcen iz Mokronoga. Prebivalstvo je vlagalo svoje prihranke, čeprav so bili borni, v svoji zavod in tudi s tem pokazala zaupanje na Stajerskem! Zato bo letosna proslava v Črnomlju imela širok obseg, saj ne bo večna samo za Slovenijo, marveč tudi za sosedne obmejne hrvaške kraje. Belokranjsko ljudstvo bo 22. julija z veseljem objelo v svoji sredi tudi borce, aktiviste in delovne ljudi bratske Hrvaške.

Vsi ognji revolucije se je razvijali in rasla narodnoosvobodilna vojska, z njo hkrati pa tudi ljudska oblast. Imela je svoje korenine v terenskih odborih OF, v katerih je sedevalo izredno veliko Belokranjcev, saj so bili odbori v vsaki vasi.

Ti odbori so s svojim političnim delom pod vodstvom Komunistične partije na osnovi uspešnega razvoja oborožene borbe omogočili, da so v toku razvoja nastali demokratično izvoljeni organi oblasti — rajonski in okrožni narodnoosvobodilni odbori. To so bila na demokratičnih volitvah izvoljena predstavnštva ljudstva. Ob podpori volilcev in s pomočjo svojih organov so izvrševala ta predstavnštva vse naloge, ki jih je postavljali pred nje revolucionarni čas. Na osnovi takega razvoja oblasti je nastal tudi Slovenski narodno osvobodilni svet — SNOS, katerega 10. obletenico prvega zasedanja bomo praznovali 22. julija. Ta naj-

višji organ oblasti je bil izraz borečega se ljudstva, ki je zahvalno vse vrne in da si na razvalinah starega, krvavičnega, ustvari nov pravicijski svet. Zato je ljudstvo Bele krajine ponosno tudi na to, da je pri graditvi revolucionarne oblasti tako polnotvorno sodelovalo.

Pri SNOS, pa tudi pri okrožnem in rajonskih narodnoosvobodilnih odborih so bili organizirani razni odsek in komisije za razna družbenia področja, kot npr. odsek za go-

spodarstvo, prosveto, zdravstvo, finance itd. Odsek za gospodarstvo je skrbel za prehrano vojske in civilnega prebivalstva, za nabavo blaga, obdelavo polja, gospodarjenje z gozdovi, vzrejo živine itd. Že takrat je bila v Črnomlju organizirana prva kmetijska zadruga. Urejen je bil promet, za silo obnovljen rudnik in postavljena zasilna elektrarna, katero je poganjala železniški parni stroj. Organizirane so bile razne obrtne vojaške in civilne delavnice. Ustanovljen je bil denarni zavod, ki je že svoji ustanovitvini začel poslovanje po novih socialističnih načelih. Zavod je že takrat dajal tudi posojila, prvi ga je najel partizan Sandi Majcen iz Mokronoga. Prebivalstvo je vlagalo svoje prihranke, čeprav so bili borni, v svoji zavod in tudi s tem pokazala zaupanje na Stajerskem! Zato bo letosna proslava v Črnomlju imela širok obseg, saj ne bo večna samo za Slovenijo, marveč tudi za sosedne obmejne hrvaške kraje. Belokranjsko ljudstvo bo 22. julija z veseljem objelo v svoji sredi tudi borce, aktiviste in delovne ljudi bratske Hrvaške.

Vsi ognji revolucije se je razvijali in rasla narodnoosvobodilna vojska, z njo hkrati pa tudi ljudska oblast. Imela je svoje korenine v terenskih odborih OF, v katerih je sedevalo izredno veliko Belokranjcev, saj so bili odbori v vsaki vasi.

Ti odbori so s svojim političnim delom pod vodstvom Komunistične partije na osnovi uspešnega razvoja oborožene borbe omogočili, da so v toku razvoja nastali demokratično izvoljeni organi oblasti — rajonski in okrožni narodnoosvobodilni odbori. To so bila na demokratičnih volitvah izvoljena predstavnštva ljudstva. Ob podpori volilcev in s pomočjo svojih organov so izvrševala ta predstavnštva vse naloge, ki jih je postavljali pred nje revolucionarni čas. Na osnovi takega razvoja oblasti je nastal tudi Slovenski narodno osvobodilni svet — SNOS, katerega 10. obletenico prvega zasedanja bomo praznovali 22. julija. Ta naj-

višji organ oblasti je bil izraz borečega se ljudstva, ki je zahvalno vse vrne in da si na razvalinah starega, krvavičnega, ustvari nov pravicijski svet. Zato je ljudstvo Bele krajine ponosno tudi na to, da je pri graditvi revolucionarne oblasti tako polnotvorno sodelovalo.

Pri SNOS, pa tudi pri okrožnem in rajonskih narodnoosvobodilnih odborih so bili organizirani razni odsek in komisije za razna družbenia področja, kot npr. odsek za go-

spodarstvo, prosveto, zdravstvo, finance itd. Odsek za gospodarstvo je skrbel za prehrano vojske in civilnega prebivalstva, za nabavo blaga, obdelavo polja, gospodarjenje z gozdovi, vzrejo živine itd. Že takrat je bila v Črnomlju organizirana prva kmetijska zadruga. Urejen je bil promet, za silo obnovljen rudnik in postavljena zasilna elektrarna, katero je poganjala železniški parni stroj. Organizirane so bile razne obrtne vojaške in civilne delavnice. Ustanovljen je bil denarni zavod, ki je že svoji ustanovitvini začel poslovanje po novih socialističnih načelih. Zavod je že takrat dajal tudi posojila, prvi ga je najel partizan Sandi Majcen iz Mokronoga. Prebivalstvo je vlagalo svoje prihranke, čeprav so bili borni, v svoji zavod in tudi s tem pokazala zaupanje na Stajerskem! Zato bo letosna proslava v Črnomlju imela širok obseg, saj ne bo večna samo za Slovenijo, marveč tudi za sosedne obmejne hrvaške kraje. Belokranjsko ljudstvo bo 22. julija z veseljem objelo v svoji sredi tudi borce, aktiviste in delovne ljudi bratske Hrvaške.

Vsi ognji revolucije se je razvijali in rasla narodnoosvobodilna vojska, z njo hkrati pa tudi ljudska oblast. Imela je svoje korenine v terenskih odborih OF, v katerih je sedevalo izredno veliko Belokranjcev, saj so bili odbori v vsaki vasi.

Ti odbori so s svojim političnim delom pod vodstvom Komunistične partije na osnovi uspešnega razvoja oborožene borbe omogočili, da so v toku razvoja nastali demokratično izvoljeni organi oblasti — rajonski in okrožni narodnoosvobodilni odbori. To so bila na demokratičnih volitvah izvoljena predstavnštva ljudstva. Ob podpori volilcev in s pomočjo svojih organov so izvrševala ta predstavnštva vse naloge, ki jih je postavljali pred nje revolucionarni čas. Na osnovi takega razvoja oblasti je nastal tudi Slovenski narodno osvobodilni svet — SNOS, katerega 10. obletenico prvega zasedanja bomo praznovali 22. julija. Ta naj-

višji organ oblasti je bil izraz borečega se ljudstva, ki je zahvalno vse vrne in da si na razvalinah starega, krvavičnega, ustvari nov pravicijski svet. Zato je ljudstvo Bele krajine ponosno tudi na to, da je pri graditvi revolucionarne oblasti tako polnotvorno sodelovalo.

Pri SNOS, pa tudi pri okrožnem in rajonskih narodnoosvobodilnih odborih so bili organizirani razni odsek in komisije za razna družbenia področja, kot npr. odsek za go-

spodarstvo, prosveto, zdravstvo, finance itd. Odsek za gospodarstvo je skrbel za prehrano vojske in civilnega prebivalstva, za nabavo blaga, obdelavo polja, gospodarjenje z gozdovi, vzrejo živine itd. Že takrat je bila v Črnomlju organizirana prva kmetijska zadruga. Urejen je bil promet, za silo obnovljen rudnik in postavljena zasilna elektrarna, katero je poganjala železniški parni stroj. Organizirane so bile razne obrtne vojaške in civilne delavnice. Ustanovljen je bil denarni zavod, ki je že svoji ustanovitvini začel poslovanje po novih socialističnih načelih. Zavod je že takrat dajal tudi posojila, prvi ga je najel partizan Sandi Majcen iz Mokronoga. Prebivalstvo je vlagalo svoje prihranke, čeprav so bili borni, v svoji zavod in tudi s tem pokazala zaupanje na Stajerskem! Zato bo letosna proslava v Črnomlju imela širok obseg, saj ne bo večna samo za Slovenijo, marveč tudi za sosedne obmejne hrvaške kraje. Belokranjsko ljudstvo bo 22. julija z veseljem objelo v svoji sredi tudi borce, aktiviste in delovne ljudi bratske Hrvaške.

Vsi ognji revolucije se je razvijali in rasla narodnoosvobodilna vojska, z njo hkrati pa tudi ljudska oblast. Imela je svoje korenine v terenskih odborih OF, v katerih je sedevalo izredno veliko Belokranjcev, saj so bili odbori v vsaki vasi.

Ti odbori so s svojim političnim delom pod vodstvom Komunistične partije na osnovi uspešnega razvoja oborožene borbe omogočili, da so v toku razvoja nastali demokratično izvoljeni organi oblasti — rajonski in okrožni narodnoosvobodilni odbori. To so bila na demokratičnih volitvah izvoljena predstavnštva ljudstva. Ob podpori volilcev in s pomočjo svojih organov so izvrševala ta predstavnštva vse naloge, ki jih je postavljali pred nje revolucionarni čas. Na os

Dosedanji uspehi in bodoče naloge pri gradnji šol v novomeškem okraju

Kot v gospodarstvu, tako je bila Dolenjska zapostavljena tudi v prosveti že v Avstriji, prav tako pa tudi v stari Jugoslaviji. K žalostnemu stanju šolstva in šolskih stavb pred drugo svetovno vojno je prispevala znaten delež škofovija v drugi svetovni vojni. Okupator je veliko šol načrtno zaprl, hoteč tako čimprej potujičiti naš narod. Množe šolske zgradbe so postale žrtve borbe, saj so bile mnoge med njimi spremenjene v okupatorjeve bunkerje in utrjena gnezda domaćih izdajalcev. Toda kakor hitre je bil iz katerega kraja pregan sovražnik, so partizani že med samo borbo odpirali šole. Partizanski ujeti se je boril in učil, knjiga in puška sta postali skupno ororje proti sovražniku in reakciji, ki sta hotela držati ljudstvo v nevednosti. Vso besednje okupatorja in domaćih hlapcev, unicevanje knjig, prepoved uporabe materninskega jezika, požiganje šol in pod. Je našemu narodu le še povečalo željo po izobražbi in kulturi, zato so bile šole na osvobojenem ozemlju v resnicu ljudske šole.

V 8 letih 24 šol

Od 60 osnovnih šol v novomeškem okraju leta 1945 je bilo 42 šol brez lastne strehe. Le 18 šol je imelo lastno streho, pa se to so bile deloma poskodovane. Od teh 42 šol mnoge že pred vojno niso imele svoje stavbe, mnoge pa so bile med okupacijo požgane ali razrušene.

V osemih letih po vojni je bilo v okraju obnovljenih ali novo sezidanih 24 šolskih stavb: v Gabriju, Brusnicah, Dobriču, Lazah, Poljanah, Ajdovcu, Dvoru, Birčni vasi,

Dolžu, Malem Slatniku, Mirni, Mirni peči, Novem mestu, Orehovici, Beli cerkvici, Smarjeti, Ambrusu, Korinju, Skocjanu, Globodolu, Sentrupertu, Stopičah, Sela-Semberku in Zužemberku. Za osnovne šole pa je še zgradi 18 stavb, to je: na Vrhel, Sela-Hinjah, Vel. Cirniku, Cadrežah, Drči, Dobravi, Klenoviku, Smarjeških toplicah, Jelševcu, Grčevju, Trški gori, Malem Lipiju, Draganjih selih, Sentjerneju, Prevolah, Zameškem, Trebelnem in Čadežu.

Nekatere obnovljene šole prav tako ne odgovarajo današnjim potrebam in jih je treba v doglednem času preurediti, odnosno zgraditi nove. Take šole so v Knežji vasi, Trebnjem, Primskovem, Zagradcu, Podgradi, Poljanah, Dvoru, Mirni peči, Beli cerkvici, Smarjeti, Skocjanu in Sela-Semberku.

Za obnovo in zgraditev teh 24 šolskih stavb po vojni je bilo vloženo veliko sredstev in naporov. Pri tem so pomagali prebivalci sami, zlasti v nekaterih krajih. Tako so na Mirni s samoprispevki obnovili šolo;

v Zužemberku so prebivalci ogromno naredili z prostovoljnimi delom. V Stopičah so pionirji z učiteljstvom ter prebivalci opravili prostovoljni del v vrednosti 2 milijona din. na Malem Slatniku so se pri obnovi šoli posebno izkazale žene. Prav tako so prispevali znaten delež pri obnovi šol v Mirni peči, v Korinju, Beli cerkvici in drugod.

Zgraditi bi bilo treba vsaj še 40 šolskih poslopij

Iz teh podatkov sledi, da bi mali zgraditi v novomeškem okraju še 20 stavb za osnovne šole, pri tem pa ostane še odprt vprašanje stavb za nižje gimnazije. V okraju je deset nižjih gimnazij, toda le stavba v Sentrupertu odgovarja današnjim potrebam šole ter stavba v Stopičah, ko bo dograjena. To pomeni, da bo potreben zgraditi nove stavbe za vse ostale nižje gimnazije, saj se sedaj povsod v prostorih osnovnih šol in tako si prostori močno obremenjeni. To velja tudi za popolno gimnazijo v Novem mestu, ki je bila

granjena za največ 350 dijakov, sedaj pa jih ima 682! Potrebno bo čimprej misljiti na gradnjo šolskih stavb v Smihelu in Bršljinu, s čimer bi razbremeniли prostore v Novem mestu. Tudi učiteljišče gostuje v novomeški osnovni šoli, ki je prav tako preobremenjena in bi bila potrebnega menjena v obnovi šolske stavbe. Tako je potreben na novo zgraditi v okraju 40 šolskih stavb in če bi jih hoteli imeti vsaj v desetih letih, bi morali zgraditi vsako leto štiri.

V letošnjem okrajinem proračunu je predvideno za gradnjo šol le 5,261.000 din. Samo za nujne gradnje, dokončanje del in popravila pa bi bilo potrebitno 113,850.000 din. Največje težave s šolskimi prostori so v Smarjeških toplicah in Sela-Hinjah, slabe razmere pa so še v Malem Lipiju, Čatežu, Trebelnem, Vel. Cirniku, Ratiju, Žvirčah in Trški gori. Z dodatko republike bo letos možno nadaljevati z gradnjo šole v Prevolah, tako da bo do jeseni stavba pod streho in morda tudi urejenih nekaj učilnic.

P. R.

»Kako strašno sem utrujen!« bo zavzidnil po kosilu mož ali pri večerji šolar. Res, vidí se mu: komaj še drži odprte oči, roke so mlahave, pogovra se ne udeležuje, nobeno delo mu ne gre več od rok; postaja nervozan, boli glava — skratka, edino spanje mu lahko pomaga.

Skrb gospodinje je, da uredi delo doma tako, da bodo članji družine v same po kosili ali ob dolocene urah v s cigaretah, otroci pa so pomagajo odrasli s črno kašo in s spremljivo zaposlitve in tem, da zavzijajo košček sladkorja, nekaj rozin ali čokolad. Ce spoznamo, da so se pri učenju utrudili, jim dovolimo, da se vmes pol ure poigrajo. Ce delajo težje fizikalne delo, naj prav tako malo skacejo, mečejo žogo, ali preberajo nekaj strani prijeljubljene knjige. Takšna sprostitev je namreč nad vse vazna. Enakomerno ponavljajoče se zaposlitve nas zelo utruja, zlasti še, če dela ne opravljamo z veseljem in če delo ne zaposli vseh naših misli. Cim se pojavi utrujenost, je organizem opozoril našo zavest, da je potreben počitku. Ta utrujenost se pojavlja v stičiščih živeca in mišic, v možganhah pa ob prehodu živeca v živec. Ce zadostime organizmu potrebujo počitku, se bo spočil in sveži, celi se bomo spet lotili dela. Vsako pretiravanje pa se maščuje prej ali slej. V težjih primerih se ob prenapornem delu brez počitka pojavljajo krči in nezavest.

Koliko spanja potrebuješ? — Na to je težko točno odgovoriti. Ugotovljeno je, da je dojenčku do 4 meseca potrebitno 20 ur spanja, do enega leta še 14–16 ur. To število polagoma pada in šoljarju bo zadostovalo 10–12 ur, pubertetu pa še 8 ur spanja. Odrasli se zadovoljijo povprečno s 6 urami, čeprav so prav med njimi največje izjeme. Posamezni ki namreč zaradi telesnega ustroja ne prenesejo večjega napora in mnogo počivajo. Nepoučeni to sicer na kratko

Žena in dom

Privoščimo sebi in svojem dovolj počitka!

opredelijo z lenobo, a jim delajo krivico, kajti niso vse leni lenuh. Nekaterim ljudem pa zadostuje tudi pet ur spanja in o njih vedo svojci povediti, da utrujenosti skoraj ne pozna. Takim izjemam med nami gotovo lahko zavidamo!

Za nas vse pa velja slej ko prej pravilo: »Spanje je pol zdravja!« Ljudje, ki so preboleli kakšno bolezнь, naj mnogo spijo, po možnosti tudi po kosilu, kajti zanje je rek: »Kosilo naj se prime trikrat, ne le trebata,« zlasti važen. Živčni in slabotni odrasli, v rasti in razvoju zaostali otroci, betežni starčki naj imajo kolikor le močne veliko spanja in počitka. Tisti pa, ki se jim zdijo najslašje juntrane ure, naj si jih ne kritajo. Spočiti in vedri se bodo lotili dela in igraje nadoknadi čas, ki go sprespal.

Z. G.

Zapomnimo si:

da so rabljene mrežice za pomivanje posede zelo nevarne, da nam rani prste. Ker je na njih mnogo ostanakov umazanje, kaj lahko dobiši infekcijo. Uporabljaj jih le tako, da jih polžimo na kropo; da ne smemo imeti posode za živilje peciva v bližini oblike, kajti če so na njih drobljnice in maziba, hranijo molje; da testo v skledi laže stepano, de na stol položimo mokro, večkrat preganjam kropo;

da termoforjev na dobro dajati direkto na kožo, ker je več ali manj masna, to pa gumiju škoduje. Ko jih shranimo, jih namežemo z glicerinom;

da se nam potica ne smodi, če v kot pečice postavimo lonček z vodo; da orehe namezmamo v mazli vodi, jih obučimo in posušimo ter tako dobitimo še dober nadev;

da trdo meso omehamo, če v omako kanemo nekaj kisa;

da v prisojeno meso vstavimo včike, ki smo jih razbelili v žerjavici, s čimer odvzemamo mesu slab duh;

da hitro dobimo skuto, če vržemo še v toplo namazljeno mleko vroč krompir;

da zmrnješ krompir damo kuhati v mrzlo vodo, ki jo odlijemo, ko zavri, in kuhamo naprej v drugi vrelli vodi;

da jajca dolgo ostanejo sveža na rezetkah glinastih peči;

da glavnike najhitreje odstimo v bencinu.

Če študent na rajžo gre . . .

(Nadaljevanje iz 19. številke in konec)

Iz tega pregleda vidimo, da je skoraj ena desetina študentov brez rednih dohodkov. Ce pa pogledamo še socialni sestav prejemnikov otroških dokladov in stipendij v letosnjem šolskem letu bomo kmalu ugotovili, v kakšnem odnosu so delavci in kmetje do študentov iz uslužbenih krogov:

meni otroških doklad se niso pokazale kot pozitivne, to pa zato, ker so bili na eni strani privlečeni študentje iz Ljubljane in bližnje okolice, na drugi strani pa skoraj popolnoma onemogočeni študentje iz oddaljenih podeželskih predelov, kakor tudi tisti, ki so izgubili iz kakršnikoli objektivnih razlogov pravico do doklad, pravico do odsluženja roka v JLA itd., ker trajajo študij na nekaterih fakultetih tudi po 7 let. Pa tudi špekulantom je sistem otroških dokladov omogočil neoviran živeti na radu skupnosti, saj jih ni usmerjal in intenzivnemu študiranju, ampak celo nasprotno.

Naša javnost in tudi nekateri oblastni forumi so do nedavnega zelo neradi posegali v problematiko slovenskih visokih šol, zato so akademiki sklenili, da javnosti sproti pojasnijo vse težje rešilive probleme študentskega življenja. Ta sklep so uresničili v organiziranih okrajnih ali mestnih akademikih klubov. Tako delajo na področju Dolenjske trije študentski klub: belokraniški, kočevski in dolenški, sredtem, ko akademiki iz okolice Stične, Višnje gore in Muljave pravkar ustvarjajo svoj klub.

Dolenjski akademiki imajo naslednje naloge:

Združevati študente določenega okraja ali mesta.

Vse dosedanje izkušnje s siste-

mi otroških dokladov se niso pokazale kot pozitivne, to pa zato, ker so bili na eni strani privlečeni študentje iz Ljubljane in bližnje okolice, na drugi strani pa skoraj popolnoma onemogočeni študentje iz oddaljenih podeželskih predelov, kakor tudi tisti, ki so izgubili iz kakršnikoli objektivnih razlogov pravico do doklad, pravico do odsluženja roka v JLA itd., ker trajajo študij na nekaterih fakultetih tudi po 7 let. Pa tudi špekulantom je sistem otroških dokladov omogočil neoviran živeti na radu skupnosti, saj jih ni usmerjal in intenzivnemu študiranju, ampak celo nasprotno.

(Statistični podatki so vzeti iz referata na univerzitetni skupščini Zvezne študentov.)

Vinko Blatnik
študent pravne fakultete

Delo Rdečega križa v novomeškem okraju

Rdeči križ novomeškega okraja je imel nedavno letni občinski zbor. Iz poročil odbornikov okrajnega odbora RK in delegatov občinskih odborov posnetnamo, da je bila delavnost Rdečega križa zelo mnogovrstna. Okrajni Rdeči križ šteje 490 starejših članov in 4450 članov podmladka.

V občinah so izvoljeni odbori Rdečega križa, le na Trebelnem, Veliki Loki in na Hinjah ter v Dol. Toplicah občinski odbori še ne delujejo.

28 slabotnih otrok je šlo v območje okrevališč, vajenci so prejemali vso zimo malico in 570 proslivek je prejelo podpolno v blagu. 520 članov in članic se je bilo priglasilo za oddajo krvki.

Leta 4. julija priredi okrajni odbor RK za zbiranje finančnih sredstev veliko tombolo.

Hansko leto začete asanacije

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

Poročilo

o žrebanju sreč 54. kola dne 23. maja v Ljubljani

Številke, ki se končujejo s spodnji označenimi številkami	so zadele	Številke, ki se končujejo s spodnji označenimi številkami	so zadele
2160	4.000.—	2884	6.000.—
1530	10.000.—	7494	8.000.—
0060290	1.000.000.—	0108194	10.000.—
0578630	10.000.—	5	100.—
81	300.—	225	2.100.—
01	500.—	9565	4.100.—
0241	6.000.—	0185	5.100.—
6481	6.300.—	6095	10.100.—
12411	10.000.—	98835	50.100.—
0578631	300.000.—	0108195	200.100.—
0389761	10.000.—	1021026	10.000.—
0566831	10.000.—	9446	4.000.—
0060291	10.000.—	2336	8.000.—
9832	4.000.—	03446	50.000.—
8582	4.000.—	1018196	10.000.—
1132	30.000.—	1021027	200.100.—
0389762	100.000.—	7	100.—
0586832	10.000.—	17	400.—
0578632	10.000.—	7617	5.400.—
333	3.000.—	2277	20.100.—
0389763	10.000.—	1021028	10.300.—
0556833	10.000.—	29	1.000.—
0060289	10.000.—	1021029	10.000.—

Skupno je bilo izzrebanj 204.488 dobitkov in 6 premij v vrednosti 80.400.000 dinarjev.

V zneskih za izplačilo so vezani dobitki že upoštevani. Dobitki izplačljivi samo po uradni žrebanji listi od 26. maja dalje.

Šrečka 55. kola so z danšnjim dnem že v prodaji. Šre

